

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Морской жаргон:
семантический и словообразовательный аспект
(на материале “Словаря морского жаргона” Н. А. Каланова)»**

Мальченко Светлана Сергеевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 55 страниц, 1 приложение, 47 использованных источников.

Ключевые слова: ЖАРГОН, ЛЕКСИКО-ГРАММАТИЧЕСКИЕ РАЗРЯДЫ, ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ГРУППЫ, СПОСОБЫ СЛОВООБРАЗОВАНИЯ.

Объект исследования – имена существительные, относящиеся к морским жаргонам.

Цель данной работы – выявить лексико-семантические особенности морского жаргона и способы его образования.

Поставленная цель предполагает решение конкретных задач:

- 1) изучить научную литературу по теме исследования;
- 2) дать общее понятие о жаргонах и их видах; определить объем понятия «морской жаргон»;
- 3) составить картотеку исследуемых лексем;
- 4) распределить морскую жаргонную лексику по лексико-грамматическим разрядам и лексико-семантическим группам;
- 5) охарактеризовать словообразовательную структуру морской жаргонной лексики.

Основным источником материала является «Словарь морского жаргона» Н. А. Каланова (М., 2011). Картотека насчитывает 945 единиц.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации.

В морской жаргонной лексике преобладают существительные. Они относятся к двум лексико-грамматическим разрядам – именам собственным и именам нарицательным. В количественном отношении преобладают имена нарицательные, в группе которых выявлены конкретные, абстрактные, вещественные и собирательные существительные. В пределах каждой из групп выделяются подгруппы.

Все анализируемые слова с точки зрения образования можно разделить на две группы: непроизводные и производные. Преобладают лексемы первой группы. Производные существительные образуются разными способами: суффиксальным, приставочно-суффиксальным, сложно-суффиксальным, способом чистого сложения, универбации, усечения, аббревиации.

Как показывает проведенный анализ, морской жаргон представляет собой особую подсистему языка, изучение которой является перспективным.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 50 старонак, 1 дадатак, 47 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ЖАРГОН, ЛЕКСІКА-ГРАМАТЫЧНЫЯ РАЗРАДЫ, ЛЕКСІКА-СЕМАНТЫЧНЫЯ ГРУПЫ, СПАСАБЫ СЛОВАЎТВАРЭННЯ.

Аб'ект даследавання – назоўнікі, якія адносяцца да марскіх жаргонаў.

Мэта дадзенай работы – выявіць лексіка-семантычныя асаблівасці марскога жаргону і спосабы яго ўтварэння.

Пастаўленая мэта мяркуе вырашэнне канкрэтных задач:

- 1) вывучыць навуковую літаратуру па тэме даследавання;
- 2) даць агульнае ўяўленне пра жаргоны і іх віды; вызначыць аб'ём паняцця «марскі жаргон»;
- 3) скласці картатэку лексем, якія даследуюцца;
- 4) размеркаваць марскую жаргонную лексіку па лексіка-граматычных і лексіка-семантычных групам;
- 5) ахарактарызаваць словаўтваральную структуру марской жаргоннай лексікі.

Асноўнай крыніцай матэрыялу з'яўляецца «Слоўнік марскога жаргону» М.А. Каланова (М., 2011). Картатэка налічвае 945 адзінак.

У рабоце выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у ходзе апісання ўжываліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі.

У марской жаргоннай лексіцы пераважаюць назоўнікі. Яны адносяцца да двух лексіка-граматычных разрадаў – назоўнікаў агульных і назоўнікаў уласных. У колькасных суадносінах пераважаюць агульныя назоўнікі, у групе якіх выяўлены канкрэтныя, абстрактныя, рэчыўныя і зборныя назоўнікі. У межах кожнай з груп вылучаюцца падгрупы.

Усе словы, якія аналізуюцца, з пункту гледжання ўтварэння можна раздзяліць на дзве групы: невытворныя і вытворныя. Пераважаюць лексемы першай групы. Вытворныя назоўнікі ўтвараюцца рознымі спосабамі: суфіксальным, прыставачна-суфіксальным, складана-суфіксальным, спосабам чыстага складання, універбацыі, усячэння, абрэвіяцыі.

Як паказвае праведзены аналіз, марскі жаргон уяўляе сабою асаблівую падсістэму мовы, вывучэнне якой з'яўляецца перспектыўным.

ABSTRACT

The graduate thesis has 55 pages, 1 appendix, 47 sources used.

Keywords: JARGON, LEXICO-GRAMMATICAL CATEGORIES, LEXICO-SEMANTIC GROUPS, METHODS OF WORD FORMATION.

Object of research: nouns related to marine jargon.

The purpose of this work is to identify lexico-semantic features of the marine jargon and ways of its formation.

The goal is to solve specific problems:

- 1) study scientific literature on the research topic;
- 2) provide an overview of jargon and its types; determine the scope of the concept of the «marine jargon»;
- 3) create a card file of the studied lexemes;
- 4) distribute marine jargon by lexico-grammatical categories and lexico-semantic groups;
- 5) describe the word-formation structure of the marine jargon.

The main source of the material is the "Dictionary of The Marine Jargon" by N. A. Kalanova (M., 2011). The card file contains 945 units.

The paper mainly uses the descriptive research method based on the analysis of language facts. The following methods were used during the description: the method of linguistic observation, the method of classification and systematization.

The naval jargon is dominated by nouns. They belong to two lexico-grammatical categories – proper names and common nouns. Common nouns predominate in quantitative ratio, in the group of which specific, abstract, material and collective nouns are identified. Subgroups are allocated within each of the groups.

All analyzed words can be divided into 2 groups from the point of view of education: non-derived and derived. Lexemes of the first group dominate. Derived nouns are formed in a number of ways: suffixal, prefix-suffixal, complex-suffixal, pure composition, univerbation, truncation, and abbreviation.

As the analysis shows, the marine jargon is a special subsystem of the language, the study of which is promising.